

Presentació

AMADEU RECASENS I BRUNET

Director de l'Escola de Policia de Catalunya

7

La complexitat del món en què vivim fa que les institucions hagin de funcionar com uns sistemes capaços de traduir la dinàmica de l'entorn social en unes línies concretes d'actuació organitzativa. Ara bé, la velocitat i la diversitat dels fenòmens socials, així com les innovacions científiques i tecnològiques, fan que tant la realitat que ens envolta com els instruments de què disposem per analitzar-la canviïn constantment i també que els nostres paràmetres interpretatius tinguin, en conseqüència, un període de caducitat cada vegada més curt.

L'àmbit de la seguretat no és cap excepció a aquesta regla general. Fins i tot el mateix concepte de seguretat evoluciona i cada cop és més difícil definir-ne els límits de manera consensuada. De fet, hi ha autors que consideren que les característiques de les nostres societats responen més al concepte de risc que no pas al de seguretat. Sigui com sigui, s'observa com incideixen aquests canvis socials en aquest camp, tant internament —en aspectes com ara les formes organitzatives o els indicadors de funcionament— com externament —els objectius que cal perseguir, les relacions entre institucions, etc.

Des del punt de vista criminològic, les societats de la complexitat i del risc —que segurament expressen una reorientació general dels valors dominants— han comportat, entre d'altres coses, l'aparició de comportaments delictius que se serveixen de les noves tecnologies o que treuen profit dels fenòmens derivats dels grans canvis socials que presenciem.

Davant d'aquesta realitat, el marc polític i jurídic de l'Estat social, democràtic i de dret ens obliga a reforçar la idea que la seguretat és un dels instruments fonamentals a l'abast dels poders públics per fer possible el desenvolupament en llibertat dels ciutadans. Per tal que aquesta perspectiva de la seguretat sigui efectiva, cal que l'instrumental teòric i pràctic de la policia evolucioni també ràpidament. Des d'aquest punt de vista, la investigació de delictes constitueix un punt de connexió important entre l'evolució social, el coneixement científic i la tècnica aplicada al món de la seguretat.

Ara bé, no es pot desconèixer que el personal dedicat a les tasques d'investigació es resitua molt de pressa. La seva feina ja no té gaires semblances amb els clixés clàssics que es remunten a les anomenades brigades del tigre o als primers agents especials de l'FBI o de Scotland Yard. Això no vol dir que els valors com ara la tenacitat, la inquietud o l'acumulació de coneixement professional sobre la base de l'experiència ja no siguin necessaris, sinó que cada vegada serà més difícil trobar uns criteris de coneixement segurs i estables. La necessitat d'integrar les noves tecnologies en la investigació i la consolidació d'un procés de formació constant adaptat a la pràctica professional seran, de segur, les úniques realitats que continuaran sent permanents.

8

Amb la finalitat d'afavorir l'intercanvi de coneixements i d'experiències professionals en aquests temes, l'Escola de Policia de Catalunya va organitzar aquest mes de juny passat el Congrés internacional sobre els nous reptes en la investigació de delictes. Gràcies al nombre i la qualitat dels participants, als debats que van sorgir-hi, als lligams personals, professionals i institucionals que s'hi van establir, etc., la valoració que en fem és molt positiva. Per aquesta raó, dediquem el dossier del tercer número d'aquesta *Revista Catalana de Seguretat Pública* a la reproducció d'una gran part de les ponències i els documents sobre els quals van tractar els grups de treball. Ara esperem que el volum que els oferim respongui a la consideració satisfactòria d'aquell esdeveniment, cosa que recompensaria l'esforç que s'ha fet per consolidar les línies de treball que havíem presentat en el primer número d'aquesta publicació.